

Система забезпечення якості освіти у Хмельницькій області: траєкторія успіху для кожного закладу освіти

Валерій ОЛІЙНИК
Начальник управління Державної служби якості освіти
У Хмельницькій області

Освіта – державна послуга

Школа повинна відповідати змінам у суспільстві та світі

Клімат школи, безпечне середовище, формулюючі підходи

Школа є такою, якими є директор/ка школи та вчителі школи

Перевірка результатів учнів

Величезна кількість знань – грамотності– ключові компетенції

Методи та форми навчання із відповідними результатами

Державна служба якості освіти України

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

- дає поштовх до формування нової освітньої мережі
- дає великі ресурси для реалізації концепції НУШ
- дає широкі можливості в прийнятті управлінських рішень

- ВИНИКАЄ ПОТРЕБА В ОЦІНЦІ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРИЙНЯТИХ РІШЕНЬ, ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ, КОРЕГУВАННІ МАЙБУТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Децентралізація актуалізує питання якості освіти

Державна служба якості освіти

- Створена Постановою КМУ № 168 від 14 березня 2018 р.
- Регіональні органи утворюються відповідно до Постанови КМУ № 935 від 7 листопада 2018 р.
- В своїй діяльності безпосередньо керується:
  - Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;
  - нормативні акти, що регулюють діяльність в сфері освіти;
  - інші нормативні акти.

Управління Державної служби якості освіти діє в межах адміністративно-територіальної одиниці як юридична особа публічного права.

Діяльність управління Служби врегульовано положенням про нього.

Стаття 45 Закону України «Про освіту»

Інституційний аудит - це комплексна зовнішня перевірка та оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти (крім закладів вищої освіти), які забезпечують його ефективну роботу та сталий розвиток.

Метою проведення інституційного аудиту є оцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти та вироблення рекомендацій щодо:

- ✓ **підвищення якості освітньої діяльності закладу освіти та вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти;**
- ✓ **приведення освітнього та управлінського процесів у відповідність із вимогами законодавства та ліцензійними умовами.**

Стаття 45 Закону України «Про освіту»

Інституційний аудит проводиться у плановому порядку, якщо це передбачено спеціальним законом. Заклади освіти, що мають чинний сертифікат про громадську акредитацію закладу освіти, вважаються такими, що успішно пройшли інституційний аудит у плановому порядку.

Інституційний аудит проводиться у позаплановому порядку в закладі освіти, який має низьку якість освітньої діяльності.

Інституційний аудит також може бути проведений у позаплановому порядку за ініціативою засновника, керівника, колегіального органу управління, вищого колегіального органу громадського самоврядування або наглядової (підкувальної) ради закладу освіти.

Стаття 45 Закону України «Про освіту»

За результатами проведення інституційного аудиту надаються висновок про якість освітньої діяльності закладу освіти, внутрішню систему забезпечення якості освіти, а також рекомендації щодо вдосконалення діяльності закладу освіти.

У разі виявлення невідповідності освітньої діяльності закладу освіти законодавству та/або ліцензійним умовам орган, який проводить аудит, визначає строк усунення недоліків та порушень у роботі закладу освіти. Після закінчення визначеного строку проводиться перевірка результатів усунення відповідних недоліків і порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику закладу освіти можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника закладу освіти, припинення чи реорганізації закладу освіти.

Які повноваження управління Служби?

Стаття 67 Закону України «Про освіту»

- ✓ проводити інституційний аудит закладів освіти;
- ✓ надавати рекомендації закладам освіти (крім закладів вищої освіти) щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- ✓ брати участь у сертифікації педагогічних працівників в частині вивчення практичного досвіду їхньої роботи;

Які повноваження управління Служби?

- ✓ здійснювати державний нагляд (контроль) за діяльністю закладів освіти (крім вищої) щодо дотримання ними вимог законодавства про освіту та видавати обов'язкові до виконання розпорядження щодо усунення виявлених порушень;
- ✓ вивчати роботу органів місцевого самоврядування з реалізації ними освітньої політики щодо забезпечення якості освіти на відповідній території згідно із законодавством про освіту;
- ✓ здійснювати контроль за веденням обліку дітей шкільного віку в частині здійснення структурними підрозділами місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування повноважень, визначених законом.

Які повноваження керівників?

Стаття 26 Закону України «Про освіту»

Керівник є представником закладу освіти у відносинах з державними органами, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами і діє без довіреності в межах повноважень, передбачених законом та установчими документами закладу освіти.

- Керівник організовує діяльність закладу освіти;
- вирішує питання фінансово-господарської діяльності закладу освіти;
- призначає на посаду та звільняє з посади працівників, визначає їх функціональні обов'язки;
- забезпечує організацію освітнього процесу та здійснення контролю за виконанням освітніх програм;
- забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- забезпечує умови для здійснення дієвого та відкритого громадського контролю за діяльністю закладу освіти;
- сприяє та створює умови для діяльності органів самоврядування закладу освіти;
- сприяє здоровому способу життя здобувачів освіти та працівників закладу освіти;
- забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування);
- здійснює інші повноваження, передбачені законом та установчими документами закладу освіти.

Які повноваження органів місцевого самоврядування?

Стаття 66 Закону України «Про освіту»

- відповідають за реалізацію державної політики у сфері освіти та забезпечення якості освіти на відповідній території, забезпечення доступності дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти;
- планують та забезпечують розвиток мережі закладів дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти;
- планують та забезпечують розвиток мережі закладів профільної середньої освіти академічного спрямування (міські ради міст з населенням більше 50 тисяч - самостійно; міські ради міст з населенням менше 50 тисяч - за погодженням з обласною радою);
- мають право засновувати заклади освіти, реорганізовувати і ліквідовувати їх;
- закріплюють за закладами початкової та базової середньої освіти територію обслуговування (крім випадків, встановлених спеціальними законами);
- забезпечують доступність дошкільної та середньої освіти для всіх громадян, які проживають на відповідній території, та вживають заходів для забезпечення потреби у дошкільній та позашкільній освіті;

Які повноваження органів місцевого самоврядування?

Стаття 66 Закону України «Про освіту»

- забезпечують та фінансують підвезення учнів і педагогічних працівників до закладів початкової та базової середньої освіти і у зворотному напрямку (у разі потреби - транспортними засобами, пристосованими для перевезення осіб, які пересуваються на кріслах колісних);
- ведуть облік дітей дошкільного та шкільного віку у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України;
- оприлюднюють офіційну звітність про всі отримані та використані кошти, а також перелік і вартість товарів, робіт, послуг, спрямованих на потреби кожного із заснованих ними закладів освіти, та інші видатки у сфері освіти;
- забезпечують рівні умови розвитку закладів освіти всіх форм власності;
- сприяють розробці плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти;
- здійснюють інші повноваження у сфері освіти, передбачені законом.

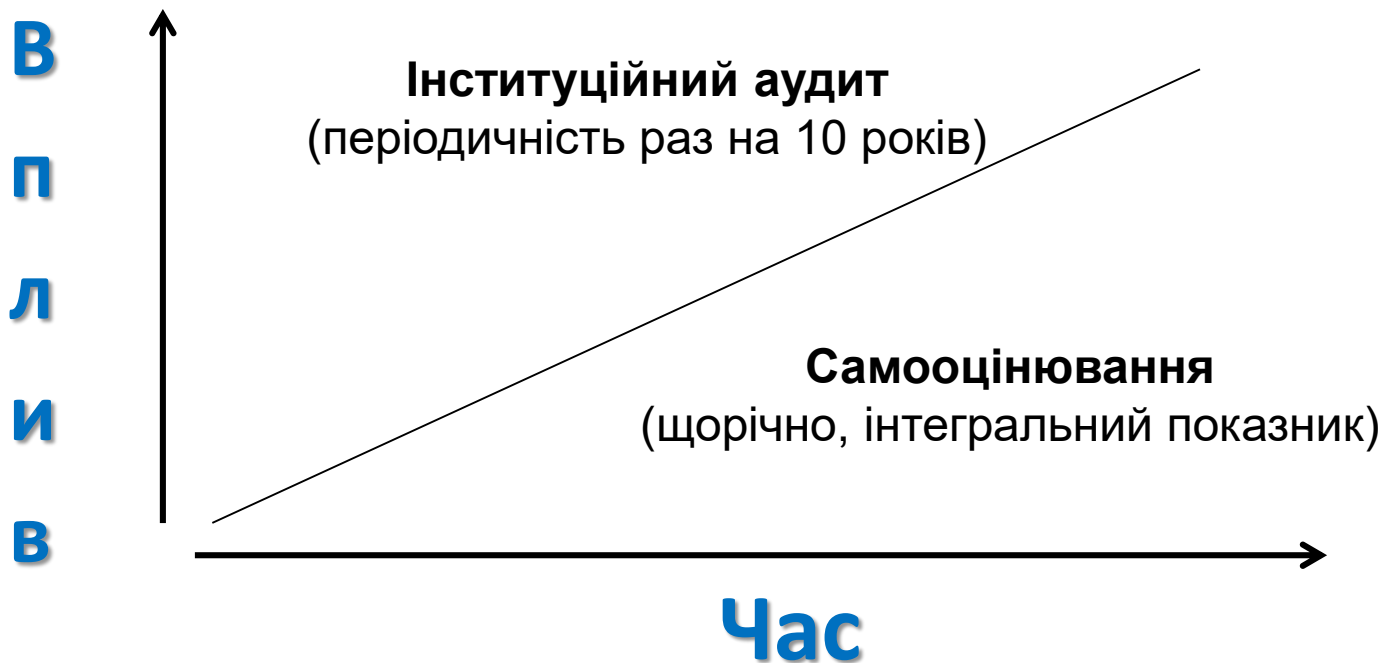

Відмінності в підходах систем забезпечення якості освіти

Дуалістична модель – інституційний аудит та самооцінювання

АБЕТКА ДЛЯ ДИРЕКТОРА

Структура Абетки

Державна служба якості освіти України

Розділ II. Методи збору інформації

- ✓ Вивчення документації
- ✓ Опитування
- ✓ Спостереження

Розділ I. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі

- ✓ Розроблення стратегій і процедур
- ✓ Самооцінювання
- ✓ Як планувати подальший розвиток

Розділ III. Напрями самооцінювання освітньої діяльності

- ✓ Освітнє середовище закладу освіти
- ✓ Система оцінювання здобувачів освіти
- ✓ Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників
- ✓ Управлінські процеси закладу освіти

Зразки інструментарію

- ✓ анкети
- ✓ форми спостереження
- ✓ запитання для самоаналізу

Хто може використовувати?

- ✓ Керівники, заступники керівників закладів освіти
- ✓ Педагогічні працівники
- ✓ Працівників органів управління освітою

Інституційний аудит

Що будуть оцінювати під час аудиту?

Освітнє середовище:

- ✓ Безпечне
- ✓ Комфортне
- ✓ Інклюзивне
- ✓ Мотивуюче до навчання
- ✓ Вільне від будь-яких форм насильства та дискримінації

Система оцінювання учнів:

- ✓ Відкрита
- ✓ Прозора
- ✓ Зрозуміла учням і батькам
- ✓ Націлена на розвиток учня

Педагогічна діяльність:

- ✓ Сучасні освітні технології
- ✓ Компетентнісний підхід
- ✓ Професійний розвиток
- ✓ Партнерство і діалог
- ✓ Академічна доброчесність

Управлінська діяльність:

- ✓ Ефективне планування
- ✓ Довіра і прозорість
- ✓ Кадрова політика
- ✓ Людиноцентризм
- ✓ Конструктивна співпраця

Як відбувається аудит?

Підготовка та вивчення інформації про школу

Директор отримує опитувальний аркуш та заповнює його

Робота експертної групи в школі (5-10 днів):

- Спостереження за навчальними заняттями
- Опитування учнів, вчителів, батьків
- Вивчення документів
- Огляд приміщень та території

Що школа отримає за результатами аудиту?

Висновки і рекомендації

ВИСНОВКИ:

Результати оцінювання якості освітньої діяльності закладу за рівнями: перший (високий), другий (достатній), третій (вимагає покращення), четвертий (низький)

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Пропозиції щодо вдосконалення якості освітньої діяльності

Акт перевірки

- у разі виявлення порушень - розпорядження щодо усунення порушень
- термін усунення до одного року

Хто проводить аудит?

Представники Державної служби якості освіти та залучені освітні експерти (3-12 осіб)

Коли чекати аудит?

ПЛАНОВИЙ

раз на 10 років
10
раз на 10 років

ПОЗАПЛАНОВИЙ

- За результатами моніторингів встановлено, що заклад має низьку якість освітньої діяльності
- За ініціативою засновника, керівника, колегіального органу управління, наглядової (підкулуальної) ради школи

можливий позаплановий аудит

раз на 2 роки
2
раз на 2 роки

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

e-mail:

khmelnitsky@sqe.gov.ua